

Vyjádření ČPS k obsahu uhličitanu vápenatého v mléčné kojenecké výživě

4. července 2013

V posledních týdnech se především na internetu objevily zavádějící informace o tom, že uhličitan vápenatý může způsobovat nadýmání a střevní potíže u kojenců i starších dětí. Byly kritizovány výrobky kojenecké výživy, které obsahují uhličitan vápenatý, který se v kontaktu se žaludeční kyselinou mění na kysličník uhličitý a údajně tak způsobuje nadýmání a koliky. Pracovní skupina pro dětskou gastroenterologii, hepatologii a výživu ČPS JEP k uvedeným tvrzením sděluje následující:

1. Kojenec potřebuje nutně ve výživě vápník, doporučená dávka vápníku v prvních 4 měsících života je 220 mg denně a ve věku 4–12 měsíců 400 mg denně. Vápník je nutný pro budování kostry dítěte a je nenahraditelnou součástí řady metabolických dějů v organismu. Jedna z forem jeho dodávky v náhradní kojenecké mléčné výživě i nemléčné výživě je uhličitan vápenatý, který je mezinárodně povolenou součástí kojenecké výživy jako zdroj vápníku.
2. Pro kojence ve věku 0–6 měsíců je jediným zdrojem vápníku mléko.
3. Neexistuje jediná relevantní studie o tom, že uhličitan vápenatý v množství používaném v kojenecké výživě způsobuje koliky kojenců. Neexistuje jediná relevantní studie o tom, že kysličník uhličitý způsobuje kojenecké koliky. O možných příčinách kolik kojenců je k dispozici mnoho odborných prací, které však neuvádí uhličitan vápenatý jako možnou příčinu kolik. Kojeneckými kolikami trpí i plně kojené děti, které v mateřském mléku uhličitan vápenatý nekonzumují.
4. Stolice nekojených dětí v porovnání se stolicí kojených dětí je vždy formovanější. Tak tomu bylo i v dobách, kdy děti, které nebyly kojeny a byly živeny náhradní kojeneckou mléčnou výživou bez uhličitanu vápenatého. Příčinou tužších stolic nekojených dětí živených náhradní kojeneckou mléčnou výživou spočívá mimo jiné v tvorbě vápených mýdel. Jejich vznik je ovlivněn charakterem přítomných tuků, které se vážou více nebo méně s vápníkem za vzniku vápených mýdel.
5. Závěrem lze konstatovat, že v uvedeném pořadu byly vysloveny úsudky, které nejsou nijak doloženy.

Za pracovní skupinu pro dětskou gastroenterologii, hepatologii a výživu při České pediatrické společnosti

prof. MUDr. Jiří Nevoral CSc.

MUDr. Pavel Frühauf, CSc.

doc. MUDr. Jiří Bronský, Ph.D.